

Çokluortam Öğrenme Materyaline Bağlanma Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Çokluortam Öğrenme Materyaline Bağlanma Ölçeği*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=19324>

Özet

Çokluortam Öğrenme Materyaline Ba?lanma Ölçe?i (ÇÖMBÖ), bireylerin dijital ve çokluortam tabanlı öğrenme materyalleriyle kurdukları psikolojik ve davranışsal ba?lanma düzeyini ölçmek amacıyla 2020 yılında geliştirilmiş bir psikometrik araçtır. Ölçeğin geliştirilme çalışması, Ölçek Geliştirme sürecinin tüm adımlarını içermekte olup, özellikle eğitim teknolojileri alanında Çokluortam Öğrenme materyallerinin etkinliğinin kullanıcılara perspektifinden değerlendirilmesine olanak tanır. Bu ölçek, öğrenme sürecinde materyale gösterilen dikkat, duygusal yatırım ve etkileşim yoğunluğu gibi boyutları kapsamaktadır.

Anahtar Kelimeler

Çokluortam Öğrenme, Materyal Ba?lanması, Eğitim Teknolojisi, Psikometrik Ölçek, Faktör Analizi, Güvenirlilik, Öğrenci Ba?lanması.

Yazarlar

Adem Özgür, Alper Altun, S. G. Merve Akar.

Amaç

Bu ölçeğin temel amacı, öğrencilerin veya kullanıcıların, sunulan çokluortam tabanlı öğrenme materyallerine (video, simülasyon, etkileşimli içerikler vb.) ne ölçüde ba?landıklarını ve bu materyallerle ne kadar derinlemesine etkileşime girdiklerini belirlemektir. Amaç, materyal tasarımı ve sunumunun öğrenci ba?lanması üzerindeki etkilerini sistematik olarak ölçebilecek standardize edilmiş bir araç sunmaktır. Bu sayede, eğitim materyallerinin pedagojik yeterliliği ve kullanıcı deneyimi açısından iyileştirilmesi için somut veriler elde edilebilir.

Yapı

ÇÖMBÖ, bireylerin öğrenme materyalleriyle kurdukları ba?lanmayı çok boyutlu bir yapı olarak ele alır. Ba?lanma, genellikle bilişsel dikkat, duygusal yatırım ve davranışsal etkileşim olmak üzere birden fazla alt boyutta incelenir. Ölçek, muhtemelen bu boyutları ayrı ayrı olarak, kullanıcıların materyalin içeriğine odaklanma (bilişsel), materyale karşı hissettikleri ilgi ve motivasyon (duygusal) ve materyali kullanma sıklığı veya derinliği (davranışsal) gibi öğeleri ölçmektedir. Ölçek, eğitim psikolojisi ve teknoloji kabul modellerindeki ba?lanma teorileri üzerine inşa edilmiştir.

Geçerlik

Özgür, Altun ve Akar (2020) tarafından yürütülen geliştirme çalışmasında, ölçeğin yapısal Geçerlik kanıtlarını elde etmek amacıyla kapsamlı analizler yapılmıştır.

Yap? Geçerli?i: Ölçe?in faktör yap?s?, hem Aç?mly?c? Faktör Analizi (AFA) hem de Do?rulatory?c? Faktör Analizi (DFA) ile test edilmi?tir. Bu analizler sonucunda, ölçe?in teorik olarak öngörülen yap?ya uygun oldu?u ve kabul edilebilir uyum indekslerine sahip oldu?u rapor edilmi?tir.

Kapsam Geçerli?i: Maddelerin, ölçülmek istenen "çokluortam öğrenme materyaline ba?lanma" yap?s?n?n tüm yönlerini temsil edip etmedi?i uzman görü?leri al?narak de?erlendirilmi?tir.

Güvenirlik

Ölçe?in tutarlılı??n? ve kararlılı??n? de?erlendiren Güvenirlik çal??malar?, iç tutarlılık katsayılar? üzerinden gerçekleştirilmi?tir.

İç Tutarlılık: Ölçe?in genel ve alt boyutlar?n?n iç tutarlılık katsayılar? (Cronbach Alfa) hesaplanm??tır. Geli?tirme çal??mas?nda, elde edilen Cronbach Alfa de?erlerinin genellikle .70 veya üzerinde oldu?u ve ölçe?in yüksek düzeyde iç tutarlılığa sahip oldu?u belirlenmi?tir.

Test-Tekrar Test Güvenirli?i: Ölçe?in zaman içindeki kararlılı??n? tespit etmek amacıyla test-tekrar test korelasyonlar?n?n da incelenmi? olması beklenmektedir, ancak detaylı bilgi için orijinal makaleye ba?vurulmalıdır.

Faktör Analizi

Çokluortam Öğrenme Materyaline Ba?lanma Ölçe?i'nin yap?sal temelleri, çok amaçlı bir Ölçek Geli?tirme sürecinde Faktör Analizi teknikleri kullanılarak belirlenmi?tir.

Geli?tirme amaç?nda öncelikle Aç?mly?c? Faktör Analizi (AFA) kullanılarak maddelerin hangi faktörler altında toplandığı ke?fedilmi?tir. Bu analiz, ölçe?in çokluortam materyaline ba?lanma yap?s?n? temsil eden temel alt boyutlar?n? ortaya ç?karm??tır. Ard?ndan, farklı bir örneklem grubu üzerinde Do?rulatory?c? Faktör Analizi (DFA) uygulanarak elde edilen faktör yap?s?n?n do?rulu?u ve model uyumu test edilmi?tir. Bu çift amaçlı yaklaşımda, ölçe?in güçlü bir yap?sal geçerli?e sahip oldu?unu göstermi?tir.

Araç

Test Türü: Geli?tirme (Özgün Geli?tirme Ölçe?i)

Format: Likert Tipi Derecelendirme Ölçe?i (Tipik olarak 5'li veya 7'li Likert format?nda, örneğin: 1=Kesinlikle Katılmıyorum, 5=Kesinlikle Katılıyorum).

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Eğitim alan öğrenciler (Yükseköğretim veya K-12 öğrencileri).

Yaş Grubu: Genellikle ergenlik dönemi ve sonrası (15+).

Popülasyon Detayları: Ölçek, dijital ve çokluortam içerikleri aktif olarak kullanan öğrenci grupları üzerinde standartlaştırılmıştır. Orijinal çalışmanın örneklemini, genellikle üniversite öğrencileri veya eğitim fakültesi öğrencileri gibi akademik ortamlarda bulunan bireylerden oluşmaktadır.

Test Metodolojisi: Öz bildirim (Self-report) yöntemiyle bireylerin çokluortam materyalleriyle etkileşimleri hakkındaki algılarını ölçer.

Anahtar Kelimeler

Eğitim Teknolojisi Kuram ve Uygulama, Çokluortam Öğrenme, Bağlanma, Psikometri, Öğrenme Materyali, Akademik Başarı.

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Adem Özgür

Yazar ORCID Tanımlama Numarası: Orijinal kaynakta belirtilmemiştir.

Kurum E-posta Adresleri: adem.ozgur@usak.edu.tr

Yazın Adresi: Uşak Üniversitesi (Sorumlu Yazarın kurumu temel alınarak).

İzinler, Ücret ve Test Yılı

Ölçek, Özgür, Altun ve Akar tarafından 2020 yılında geliştirilmiştir. Ölçeğin akademik ve araştırma amaçları için kullanılması için izinleri genellikle sorumlu yazar ile iletişime geçilerek sağlanmaktadır. Ticari kullanım veya geniş çaplı uygulamalar için yazarın izni gereklidir. Ölçeğin orijinal makalesi hakemli bir dergide yayımlandığı için telif hakları ilgili dergiye ait olabilir.

Ölçeğin orijinal PDF belgesi aşağıdaki bağlantıdan indirilebilir: [cokluortam-ogrenme-materyaline-baglanma-olcegi-toad.pdf](#)

Kaynaklar

Özgür, A., Altun, A., ve Akar, S. G. M. (2020). Çokluortam Öğrenme Materyaline Bağlanma Ölçeği: Geliştirme, Geçerlik ve Güvenilirlik çalışması. *Eğitim Teknolojisi Kuram ve Uygulama*, 10(2), 321-344.

Çokluortam Öğrenme Materyaline Bağlanma Ölçeği Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmal? ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir. Orijinal kaynaktaki maddeler listelenmedi?i için bu bölüm bo? b?rak?lm??tır, maddeler için ilgili makaleye ba?vurulmal?dır.

ARABPSYCHOLOGY.COM